

QUÆSTIO MEDICA

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM.

Die Jovis 24. Januarij.

M. NICOLAO DE JOUVANCI

DOCTORE MEDICO, Præfide.

An nitidus faciei color bene moratorum viscerum index?

I.

NIL sub oculos cadit, nisi coloris ope, qui superficiem corporum cum sit affectio, abditam sæpè tamen illorum naturam aperit. Florum juventutem, & robur coloris bonitas probat. Lilia, violas, rosas nivei, punicei, purpurei coloris honos deferit, cum virtus languescit: dum virentes arborum comas tristis abigit hyems, dum plantas annuas flavedo invadit, mutato colore potestas frangitur, aut perit. Suis viribus eò magis ceciderunt folia Orientalia, Rheum, & reliqua medicamentorum supellex, quo majus in colore vitium; qui quantas in medicina bene faciendae artes obtineat si quis expendere cupit, meminerit is quantas à sanguinis, sputorum, sudorum, urinarum, dejectionum colore medicus habeat utilitates; qui ex coloris naturâ dominantibus humores bellè intelligit. At ex cutis colore non minus de morbo, & sanitate judicium. Latum istud corporis regumentum, quo tota moles vestis instar regitur si à debito non recesserit temperamento; & eò vasorum ductibus, excultus, omnisque mendi expers sanguis deferatur, molliter

2

solidum est, succi plenum, læve, suaveque rubens potissimum in facie, quæ nitido, splendidoque sui colore succi ad se allabentis probitatem refert: ut ejus malitiam accusat assidua in valetudinis comes cachexia.

I I.

FACIEI cutis, arcuâ fibrarum texturâ quia subpositæ firmiter adhæret carni, res quæ intus peraguntur belè describit. Quid ergo Mome fenestratum pectus optas in homine, quo recluso corporis & animi affectiones sint in propatulo. Utriusque speculum habes faciem, mores & impetus animi: humores & corporis affectiones benè referentem. Ecce ad vel minimos animi motus vultus chamæleonte, & Proteo versatiliior, mirum quantum immutatur. Irâ si cor æstuet, calore, & spiritu in os converso, facies rubore suffunditur: tument sanguine venæ: micant accensis ignibus oculi: ac velut exiliunt. Quæ defervescente æstu, & sanguine introrsum fugato, concidit & pallet, injectis in metu cordi & sanguini veluti compedibus flos coloris adimitur, qui jucundo calore & copioso sanguine faciem perfundente vividus fulgere solet in lætitia. Nec minor ejus potestas in humoribus aut in corporis affectionibus explicandis, adeo nil fere fit in adytis quod extus non depingatur, colore judicium sanguinis faciente, & vicissim sanguine partis à qua cuditur, & viscerum per quæ defœcatur mores præ se ferente.

I I I.

A Rebus moralibus ad medicas ductâ metaphorâ viscera benè vel malè morata dicuntur. Namque interdum viscera à nativo temperamento debitoque tono ita recesserunt, ut vel muneri omnino desint, vel perperam eo defungantur, malisque suis moribus, unde malè morata dicuntur, nulli corporis parti injuriam non faciant, dum sua munia obeunt inculpate naturali œconomiae mancipatæ partes, nullusque in alimentorum cœctione, & distributione, excrementorum secretionem, & excretionem contigit error tunc benè moratæ partes sanguinem probe cœctum, belè defœcatum partibus alendis sufficiunt, emergitque operata *eûstasia*, in qua suave rubet corpus, quod in adversâ vale-

tudine pallefcit atque immutatur coloris pravitate natutz lapfum accusante. Quippe fieri nequit ut fplendeat corporis color fi excrementorum proventu fordeant partes nutritioni dicatz: circa præcordia in vifcerum tubis & feceffibus; in venarum propaginibus fuperflua fi nidulentur, morâ vitium capiunt, quas alluunt partes perfundunt, & majora dum fubeunt vafa fuccos ibi conclufos inficiunt, qui ad eas tandem appellentes ut malignè alunt, fic earum colorem im- mutant & inquinant.

I V.

NUNQUAM gratus fuavisque color erit, nifi lauda- bili fucco partes alantur, fanguis ideo probe coctus, cultusque roris inftar exilibus arteriis in eas debet exudare, glutinis in modum ipfis adhærere, affimilari, ac in earum de- nique verti fubftantiam: fi quid horum defideretur, cutis in mole, charactere, aut colore deformatur. Exemplum ha- bes in fcabie, leprâ, vitilagine, impetigine, feu lichene. Par- tibus igitur nutritiis malè affectis color nequit effe laudabi- lis, licet interdum inculpatis illis inquinari poffit, non suc- corum allabentium culpâ, fed partium alendarum vitio *ὁμοιάσιν* belle non promoventium; ut enim rectè peracta *χρ- λώσει* vitium in *αἱματώσει* poteft contingere fic probè elabo- rato fanguine, infelix poteft fuccedere partium nutritio: fcilicet proprio vitio cutis interdum deturpatur, à quo ma- lè moratum jecur minimè defignabitur, verum nufquam ni- tebit facies, nifi niteant vifcera, & cutis fit benè temperata.

V.

SUNT qui in eo toti funt ut aliis imponant: ex quibus illi magis culpandi qui fe rerum Astrologicarum peritos jactitant, fortunamque fecundam ab aſtris, aut exitium ine- luctabile annuntiant. Superos fic dum ludunt & imos eos aut lactant fpe vana, aut inani terrent metu. Interest quaſi- verò plurimum an Jupiter aut Mars natalibus præſit, cum planetarum nullus hominum fata moderetur, aut etiam ex- cuſa typis igneis & cœleſtibus decreta nemo hominum lege- re poſſit. Sunt alij, qui cœlo planetas veluti deducentes, eos in manuum volâ ordinant in aciem, & crucibus, ſtellis, & qua-

drangulis jurgia, parentum funera, longinquas peregrinationes, secundam vel adversam valetudinem significari volunt. Apage insulsum istud vaticinium: præfagio superare cupis, atque de parte laborante, de morbi exitu, & de ejus causa definire, vultus expende molem, characterem, & colorem, partem affectam sæpe detegit, sæpius exitum morbi, sæpissimè causam quam præcipuè prodit color, qui si niteat, nullo suffusus humore peregrino, probam succorum alibilium temperiem, quam visceribus benè moratis acceptam referunt, indicabit.

Ergo faciei nitidus color viscerum bene moratorum index.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Germanus Preaux.

M. Petrus Ozon.

M. Guillelmus Petie.

M. Petrus d' Aquin, Regis
Medicus ordinarius.

M. Guillelmus Lamy.

M. Rolandus Merlet.

M. Ioannes Cordelle.

M. Petrus Ton.

M. Stephanus le Gaigneur.

Proponebat Lutetiæ JOSEPHUS THOMASSEAU
Andinus. A.R.S.H. MDCLXXV.

P A R I S I I S,

Apud FRANCISCUM MUGET, Regis & Illustrissimi Archiepiscopi Parisiensis Typographum.